

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝ ΤΩ ΠΑΡΟΝΤΙ ΤΟΜΩ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΩΝ ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΩΝ

Εύαγ. Δ. Θεοδώρου, Π. Β. Πάσχου κ.ἄ., *Εἰς Μνημόσυνον Ἱ. Ν. Καρμίρη*, σελ. 7-17.

Κείμενα καὶ νεκρολογίαὶ ἐπὶ τῇ εἰς Κύριον ἐκδημίᾳ τοῦ ἀειμνήστου Ἀκαδημαϊκοῦ καὶ Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανμίου Ἀθηνῶν (1903-1992) Ἱω. Ν. Καρμίρη.

Ἀθαν. Π. Χαστούπη, Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ τοῦ Πανμίου Ἀθηνῶν, *Τὸ βιβλίον τοῦ Μαλαχίου*, σελ. 18-27.

Βιβλικὴ - θεολογικὴ μελέτη, ἐξετάζουσα λεπτομερῶς τὰ περὶ τὸν προφήτην, τὸ περιεχόμενον, τὴν γένεσιν, τὸ κήρυγμα, τὸ κείμενον καὶ τὸ βιβλίον τοῦ προφήτου Μαλαχίου.

Εύαγ. Δ. Θεοδώρου, Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ τοῦ Πανμίου Ἀθηνῶν, *Τὸ ζήτημα τῶν ἐνδείξεων τῆς ὑπάρξεως τοῦ Θεοῦ*, σελ. 28-36 καὶ 193-225.

Ὁ σ. ἐξετάζει ἐν τῇ φιλοσοφικο-θεολογικῇ ταύτῃ μελέτῃ τὰς ἐν τῇ Βίβλῳ καὶ τῇ Πατερικῇ Γραμματείᾳ παραδεδομένας ἐνδείξεις περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ Θεοῦ καὶ τὰς ἐπ' αὐτῶν κριτικὰς τῶν νεωτέρων, ἐπισημαίνων καὶ ἀξιολογῶν αὐτὰς ἐξ ἐπόψεως Ὁρθοδόξου χριστιανικῆς Γνωσιολογίας.

Παναγ. Ν. Σιμιωτᾶ, Καθηγητοῦ Πανμίου, *Ἀμετάφραστοι ἑβραϊκαὶ λέξεις τῆς Παλ. Διαθήκης εἰς τὰς ἀρχαίας μεταφράσεις Ἀκύλα, Θεοδοτίωνος καὶ Συμμάχου*, σελ. 37-65 καὶ 226-254.

Φιλολογικὴ-παλαιοδιαθηκικὴ λεπτολόγος ἔρευνα ἐπὶ τῶν ἀμεταφράστων λέξεων καὶ τῶν αἰτίων ἢ λόγων, δι' οὓς παρατηρεῖται τὸ φαινόμενον τοῦτο εἰς τὰς σπουδαίας μεταφράσεις τοῦ Ἀκύλα, τοῦ Θεοδοτίωνος καὶ τοῦ Συμμάχου, ὡς ἐπίσης καὶ ἐπὶ παρεμφερῶν θεμάτων, σχέσιν ἐχόντων πρὸς τὴν καθόλου ἐρμηνείαν τῆς Παλ. Διαθήκης.

Χρ. Σπ. Βούλγαρη, Καθηγητοῦ τοῦ Πανμίου Ἀθηνῶν, *Τὸ μυστήριον τῆς Ἱερωσύνης κατὰ τὴν Ἀγ. Γραφήν*, σελ. 66-93.

Συνέχεια καὶ τέλος τῆς μελέτης, ἐν τῇ ὁποίᾳ (κυρίως ἐν τῷ κεφ. Η' τῆς παρούσης συνεχείας) ἐξετάζεται ὑπὸ τοῦ σ. τὸ πρόβλημα τῆς συμμετοχῆς τῶν γυναικῶν εἰς τὴν ἱερωσύνην τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἐξάγονται χρήσιμα ἐπιστημονικὰ συμπεράσματα.

Π. Β. Πάσχου, *Οἱ Μυστικοί-Νηπτικοὶ Πατέρες καὶ ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος*, σελ. 94-116.

Σύντομος ἐπισκόπησις τῶν θεμάτων τῆς Μυστικῆς-Νηπτικῆς Θεολογίας καὶ ὑπογράμμισις τῆς ἐπικαιρότητος καὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος αὐτῶν διὰ τὴν ἐποχὴν μας καὶ τὸν σύγχρονον ἄνθρωπον τοῦ κόσμου καὶ οὐχὶ μόνον διὰ τοὺς Μοναχοὺς.

Ἐμμαν. Π. Περσελῆ, *Ἑλληνική σχολική θρησκευτική ἀγωγή καὶ Εὐρωπαϊκὴ δολοκλήρωση*, σελ. 117–131.

Παιδαγωγικὴ μελέτη, ἐν τῇ ὁποία ὁ σ. κρίνει τὰς θέσεις ἢ τὰς ἀντιθέσεις καὶ κάμνει προτάσεις διὰ τὸ μᾶθημα τῶν Θρησκευτικῶν, προκειμένου τοῦτο ν' ἀποτελέσῃ πνευματικὴν προσφορὰν εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν μορφωτικῶν καὶ ἀνθρωπιστικῶν προβλημάτων τῆς ἡνωμένης Εὐρώπης.

Γρηγ. Δ. Παπαθωμᾶ, *Τὸ πρόβλημα τοῦ Ἐνοθεϊσμοῦ*, σελ. 132–155.

Συνέχεια καὶ τέλος τῆς θρησκευτολογικῆς μελέτης, ἡ ὁποία καὶ ἀποτελεῖ συμβολὴν εἰς τὴν μελέτην τοῦ προβλήματος τῆς ἀρχῆς τῶν θρησκειῶν (ἀγγλικὴ περίληψις ἐν σελ. 152–155).

Χρ. Κ. Τσοῦβαλῆ, *Οἱ τιτουλάριοι ἀρχιερεῖς εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον*, σελ. 156–174, 303–348, 536–556 καὶ 792–825 (συνεχίζεται).

Συνέχεια τῆς ἱστορικῆς μελέτης, ἐν τῇ ὁποία ἐξετάζονται λεπτομερῶς ἡ γένησις, ἡ ἐπικράτησις καὶ τὰ ποικίλα ἀνά τοὺς αἰῶνας προβλήματα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ θεσμοῦ τῶν χωρεπισκόπων—τιτουλαρίων Ἀρχιερέων εἰς τὸ Οἶκουμ. Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως, δίδεται δὲ παραλλήλως καὶ κατάλογος αὐτῶν.

Ἡλία Δ. Μουτσούλα, Καθηγητοῦ τοῦ Πανμίου Ἀθηνῶν, *Henri de Lubac*, σελ. 175–180.

Νεκρολογία τοῦ ἐκδημήσαντος H. de Lubac, μεγάλου θεολόγου τῆς ΡΚαθολικῆς Ἐκκλησίας (1896–1991), μὲ ἀναφορὰν εἰς τὸν βίον του καὶ τὰ συγγράμματά του.

Κ. Σ. Βλάχου, *Τὸ «μὴ μέγα φρονεῖν»*, σελ. 255–285 καὶ 451–500.

Βιβλικὴ μελέτη τῶν ἐπαγγελιῶν τῆς Παλ. Διαθήκης (ἦτοι τῶν θεικῶν ὑποσχέσεων πρὸς τὸν Ἀβραάμ) καὶ ἐρμηνευτικὴ προσέγγισις αὐτῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν σχετικῶν κειμένων τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου. Μετὰ τὴν ἐξέτασιν καὶ ἀνάλυσιν τῶν κυρίων σημείων τοῦ κειμένου (κεφ. Α'), ὁ σ. ἐμβαθύνει θεολογικῶς εἰς τὰς κεντρικὰς ἰδέας, ἐπιμένων ἰδιαίτερος εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς ταπεινοφροσύνης καὶ τὸ θεολογικὸν της περιεχόμενον.

Σωτηρίας Ἀποστολοπούλου, *Ἡ Βυζαντ. ἐξωτερικὴ πολιτικὴ, ὅπως αὐτὴ παρουσιάζεται ἐν τῷ Μαρτυρίῳ τοῦ ἀγίου Ἀρέθα καὶ τῶν συνοδῶν του*, σελ. 286–293.

Διὰ τῆς μελέτης τοῦ μαρτυρίου τοῦ ἀγίου Ἀρέθα, ὁ ὁποῖος ἔζησε τὸν 5ον αἰῶνα, ἡ συγγραφεὺς μᾶς παρουσιάζει ἐπ' αὐτοῦ τοῦ κειμένου τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν, τὴν ὁποίαν ἐξήσκει τὸ Βυζάντιον εἰς τὰς χώρας τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης, ἐρμηνεύουσα τὴν δρᾶσιν καὶ τὸν ρόλον τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας καὶ τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, ὡς καὶ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ Βυζαντίου εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην.

Γεωργίου Ε. Κωσταρᾶ, *Ἱεροὶ Κανόνες καὶ Οἰκογενειακὸν Δίκαιον*, σελ. 294–302.

Νομοκανονικὴ μελέτη, ἐν τῇ ὁποία ὁ σ. ἐξετάζει τὴν ἐκ τῶν ἄρθρων 1367 καὶ 1372 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος νομικὴν διαρχίαν ἐν τῷ Οἰκογενειακῷ Δικαίῳ, ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τοὺς σχετικοὺς Ἱεροὺς Κανόνας εἰς θέματα γάμου.

Ἡλία Δ. Μουτσούλα, Καθηγητοῦ τοῦ Πανμίου Ἀθηνῶν, *ΙΑ' Διεθνὲς Συνέδριον Πατρολογικῶν Σπουδῶν*, σελ. 349–352.

Περιγραφή καὶ παρουσιάσις τῶν ἐργασιῶν καὶ τῶν θεμάτων τοῦ ΙΑ' Διεθνoῦς

Συνεδρίου Πατρολογικῶν Σπουδῶν, τοῦ συνελθόντος ἐν Ὁξφόρδῃ τῆς Ἀγγλίας (19–24 Αὐγούστου 1991).

Ἐπισκόπου Παύλου Μενεβίσογλου, Μητροπολίτου Σουηδίας καὶ πάσης Σκανδιναβίας, *Ἡ «Ἀκολουθία τοῦ Ἁγίου Μύρου» ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμὸν 292 χειρογράφῳ τῆς Μαρκιανῆς Βιβλιοθήκης*, σελ. 385–399.

Σύντομος μελέτη τοῦ θέματος καὶ τῆς χειρογράφου παραδόσεως, ἐν τέλει δὲ καὶ ἔκδοσις τῆς «Ἀκολουθίας τοῦ Ἁγίου Μύρου» ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 292 χφ. (τοῦ ἔτους 1306) τῆς Μαρκιανῆς Βιβλιοθήκης.

Εὐαγ. Δ. Θεοδώρου, Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ τοῦ Πανμίου Ἀθηνῶν, *Ἀναβαθμοὶ τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος πρὸς τὸν Θεόν*, σελ. 400–422.

Μετά τινα εἰσαγωγικά, ὁ σ. ἐξετάζει τὴν ὁρμὴν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος πρὸς μεταφυσικὴν γνῶσιν, τὴν πορείαν καὶ ἀναγωγὴν τοῦ νοῦ «ἐκ τοῦ κάλλους τῶν ὁρωμένων εἰς τὸν Ὑπέραλλον» καὶ τὴν πρὸς τὸ Θεῖον ῥοπήν τῆς ἡθικῆς συνειδήσεως πρὸς ὑπερίκησιν τῶν ὑπὸ τῆς φύσεως τεθειμένων ὀρίων.

Ἰωάννου Σάβ. Ρωμανίδου, Καθηγητοῦ Πανμίου, *Ἐκκλησιαστικαὶ Σύνοδοι καὶ Πολιτισμός*, σ. 423–450.

Δογματικὴ μελέτη ἡ ὁποία ἐξετάζει τὴν φύσιν τῶν τοπικῶν καὶ Οἰκουμενικῶν Συνόδων ἐν σχέσει πρὸς τὴν θεραπείαν τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος ἐκ τῆς νόσου τῆς ἀναζητήσεως τῆς εὐδαιμονίας. Ἡ μελέτη ἐξετάζει καὶ ἕτερα θέματα ὡς: ποῖοι ἀποτελοῦν τὴν αὐθεντίαν τῶν Συνόδων, ποῖοι εἶναι μέλη τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, κάθαρις, φωτισμὸς δοξασμὸς, (θέωσις) ἐν τῇ Παλαιᾷ καὶ Καινῇ Διαθήκῃ, ἡ γλωσσολαλία καὶ ἡ νοερά προσευχή. Ἡ Φραγκικὴ κατάκτησις τῆς Δυτικῆς Ρωμανίας καὶ ἡ ὑπ' αὐτῶν ἄλωσις τοῦ Ὁρθοδόξου Πατριαρχείου τῆς Ρώμης, ἡ δολοφονία καὶ ἀντικατάστασις τῶν θεουμένων Ὁρθοδόξων Ἐπισκόπων ἐν τῇ Δύσει ὑπὸ Φράγκων Εὐγενῶν – ὀπληρχῶν, κ.ἄ.

Εὐθυμίου Ἐλ. Ἐλευθεριάδου, Ἀρχιμανδρίτου, *Ἡ θέσις τῆς Μητρὸς τοῦ Κυρίου κατὰ τοὺς τρεῖς πρώτους τοῦ Χριστιανισμοῦ αἰῶνας*, σελ. 501–535.

Ἱστορικὴ μελέτη, ἐν τῇ ὁποία ὁ σ. ἐξετάζει τὴν θέσιν τῆς Θεοτόκου ἐν τῇ Κ. Διαθήκῃ καὶ τῇ πρωτογόνῳ Ἐκκλησίᾳ τῶν Ἱεροσολύμων, ἐν τῇ πίστει τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ Θεολογίᾳ, ἐν τῇ γραμματείᾳ τῶν Αἰρετικῶν, ἐν τῷ Συμβόλῳ τῆς πίστεως Νικαίας κ.λπ., ὡς καὶ τὴν καθιέρωσιν τοῦ ὄρου «Θεοτόκος» μετὰ τῆς πρὸς αὐτὴν προσευχητικῆς ἐπικλήσεως.

Δημητρίου Ντιγκμπασάνη, ἱερομονάχου, *Ἡ Σιναϊτικὴ Βιβλιοθήκη*, σελ. 557–583 καὶ 826–847 (συνεχίζεται).

Συγκέντρωσις ἱστορικῶν καὶ βιβλιογραφικῶν πληροφοριῶν διὰ τὴν δημιουργίαν, τὴν ἱστορίαν καὶ τὰς διαφόρους φάσεις τῆς πορείας τῆς ἱστορικῆς καὶ πολυτίμου εἰς χειρόγραφα καὶ βιβλία μεγάλης Βιβλιοθήκης τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Σινᾶ.

Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, *Τὰ κύρια σημεῖα τῆς Ὁρθοδόξου Διδασκαλίας περὶ Μυστηρίων ἐξ ἐπόψεως οἰκουμενικῆς*, σελ. 593–610.

Ἐξετάζονται φαινομενολογικῶς τὰ σημεῖα τῆς Ὁρθοδόξου Διδασκαλίας περὶ Μυστηρίων, τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται εἰς τὸ ἐπίκεντρον τοῦ σημερινοῦ διεκκλησιαστικοῦ οἴκου-μενικοῦ διαλόγου. Διὰ νὰ προαχθῇ ὁ διάλογος οὗτος, ἡ περὶ ὧς ὁ λόγος Ὁρθόδοξος

Διδασκαλία γίνεται ἐν ἀντιπαραβολῇ πρὸς τὴν ἀντίστοιχον σχετικὴν διδασκαλίαν ἄλλων Ἐκκλησιῶν.

Παναγ. Ν. Σιμωτά, Καθηγητοῦ Πανμίου, *Αἱ διηγήσεις τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης διὰ ζῶα ὁμιλήσαντα*, σελ. 611–647.

Παλαιοδιαθηκική μελέτη ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐρευνᾶται ἐπιστημονικῶς ὁ εὐαίσθητος χῶρος τῶν βιβλικῶν διηγήσεων, ὅπου παρουσιάζονται ζῶα ὁμιλοῦντα ἢ ἐπικοινωνοῦντα παραδόξως μὲ τὸν ἄνθρωπον.

Χρ. Σπ. Βούλγαρη, Καθηγητοῦ τοῦ Πανμίου Ἀθηνῶν, *Ἡ γνῶσις τοῦ Θεοῦ κατὰ τὴν Ἀγ. Γραφήν*, σελ. 648–693.

Βιβλικὴ μελέτη, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ σ. ἐξετάζει τὴν γνῶσιν τοῦ Θεοῦ κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν φιλοσοφίαν, κατὰ τὸν Γνωστικισμόν, κατὰ τὴν Παλαιὰν Διαθήκην, κατὰ τὴν Καινὴν Διαθήκην, κατὰ τὴν γενικὴν ἀποκάλυψιν, μετὰ δὲ τὴν ἐξέτασιν καὶ τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐσχατολογικῆς διαστάσεως τῆς ἀποκαλύψεως προβαίνει εἰς τὴν ἐκθεσιν τῶν συμπερασμάτων του.

Παναγ. Ἰ. Μπούμη, Καθηγητοῦ τοῦ Πανμίου Ἀθηνῶν, *Σχέση πολιτικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ γάμου*, σελ. 694–709.

Νομοκανονικὴ μελέτη, ὅπου ὁ σ. ἐξετάζει τὰ προκύπτοντα προβλήματα, τὴν ἀντιμετώπισιν ἀπὸ τοὺς Ἰ. Κανόνας καὶ τὴν ἰδιαιτερότητα τοῦ θρησκευτικοῦ γάμου.

Μακαρίου Τηλλυρίδη, Ἐπισκόπου Ριρούτας, *Ἐνα ἀνέκδοτο ἔγγραφο τοῦ ἑλληνορθοδόξου Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων πρὸς τὸν ὑπουργὸ ἐξωτερικῶν τῆς Μ. Βρετανίας*, σελ. 710–717.

Ὁ ἐρευνητὴς ἐπίσκοπος Ριρούτας κ. Μακάριος δημοσιεύει, ἐκ τοῦ ἀρχείου τοῦ Βρετανικοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, ἔγγραφο ἀναφερόμενον εἰς διένεξιν μεταξὺ τῶν Πατριαρχείων (1921), ὡς καὶ τοὺς Κανονισμοὺς διὰ τὴν ἐκλογὴν Πατριάρχου.

Πρωτοπρεσβ. Θεοδώρου Ζήση, Καθηγητοῦ τοῦ Πανμίου Θεσσαλονίκης, *Ὁρθόδοξια καὶ Οἰκολογία. Πατερικὴς θέσεις*, σελ. 718–728.

Μελέτη – Εἰσήγησις εἰς τὸ Διορθόδοξον Συνέδριον ἐπὶ τῆς προστασίας τοῦ Περιβάλλοντος (Κρήτη, 5–12 Νοεμβρίου 1991), ὅπου ὁ σ. ἐξετάζει τὴν Δημιουργίαν καὶ τὸν κόσμον τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν σύγχρονον κόσμον, λεηλατούμενον καὶ καταστρεφόμενον ὑπὸ τῆς ὑλόφρονος ἐποχῆς μας, ὑποβάλλει δὲ προτάσεις διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ οἰκολογικοῦ λεγομένου προβλήματος.

Ἰωάννου Γ. Παπαγιαννοπούλου, Καθηγητοῦ τοῦ Πανμίου Ἰωαννίνων, *Πληροφορία ἐκ τῆς Πεντατεύχου περὶ τῶν εἰδῶν διατροφῆς τῶν ἀρχαίων Ἰσραηλιτῶν*, σελ. 729–735.

Σύντομος μελέτη, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ σ. ἐρευνᾷ τὴν Πεντάτευχον τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ ἐκθέτει ὅλας τὰς σχετικὰς ἐκ τοῦ ἱεροῦ τούτου κειμένου πληροφορίας περὶ τῶν εἰδῶν τῆς διατροφῆς τῶν ἀρχαίων Ἰσραηλιτῶν.

Ἐμμανουὴλ Π. Περσελεῖ, Λέκτορος τῆς Θ. Σ. Π. Ἀθηνῶν, *Ἱστορικὴ πτυχὴ τῆς ἑλληνικῆς πανεπιστημιακῆς θεολογικῆς παιδείας*, σελ. 735–791.

Ὁ σ. ἐξετάζει τὴν ἐξέλιξιν τῆς παιδευτικῆς λειτουργίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν (ἀπὸ τοῦ 1837 καὶ ἐξῆς), παραλλήλως δὲ καὶ τὸ δικαίωμα διεκδικήσεως ἐκλογῆς εἰς ἔδραν τῆς ὑπὸ ὑποψηφίου μὴ κατέχοντος διδακτορικὸν δίπλωμα Ὁρθοδόξου Θεολογικῆς Σχολῆς.